

Jaarverslag 2024

Wet open overheid (Woo)

Inhoudsopgave

1. Wet open overheid	3
Passieve openbaarmaking	3
Actieve openbaarmaking.....	3
Informatiehuishouding op orde.....	3
2. Vooruitblik 2025.....	4
3. Behandeling Woo-verzoeken	5
Aard en inhoud van Woo-verzoeken	5
Afhandeling Woo-verzoeken	6
Behandeltermijn	6

1. Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 gedeeltelijk in werking getreden. In de Woo is de actieve en passieve openbaarmaking van overheidsinformatie geregeld. Het uitgangspunt hierbij is dat alle overheidsinformatie neergelegd in een document in beginsel openbaar is. Enkel de documenten waar een uitzonderingsgrond op van toepassing is, mogen van openbaarmaking onthouden worden.¹ De uitzonderingsgronden die openbaarmaking in de weg staan zijn vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Woo.² Een aantal van de uitzonderingsgronden zijn hetzelfde als de uitzonderingsgronden uit de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), maar met de inwerkingtreding van de Woo is er ook een aantal uitzonderingsgronden toegevoegd om zo belangen als openbare veiligheid en economische belangen beter te waarborgen. Een derde onderdeel van de Woo is het op orde brengen van de informatiehuishouding.

Passieve openbaarmaking

Passieve openbaarmaking ziet op openbaarmaking van informatie op verzoek. Dit kan bij de gemeente Staphorst schriftelijk, via een webformulier op de website of door per e-mail een verzoek in te dienen. De afhandelingstermijn voor een Woo-verzoek is 4 weken, waarbij de termijn bij een omvangrijk of complex verzoek met twee weken te verdagen is. In de Woo kan sprake zijn van een verzoeker die als bijzonder aangemerkt wordt, waardoor een ander regime gaat gelden dan bij een reguliere Woo-verzoeker. Zo is er, naast de reguliere verzoeker, de verzoeker die informatie over zichzelf verzoekt, een verzoeker die bijzondere belangen heeft bij openbaarmaking en de verzoeker die toegang krijgt tot niet-openbare informatie ten behoeve van een onderzoek.

Actieve openbaarmaking

Naast passieve openbaarmaking op verzoek heeft de gemeente de (inspannings)verplichting tot actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Actieve openbaarmaking houdt in dat de gemeente uit eigen beweging documenten publiceert en toegankelijk maakt. Die documenten zijn verdeeld over 11 informatiecategorieën en dienen meestal integraal, soms in overzichtsvorm, openbaar gemaakt te worden. De openbaarmaking moet elektronisch geschieden op een digitale infrastructuur in stand gehouden door de minister van Binnenlandse Zaken. Begin 2023 is het daartoe bestemde landelijke PLOOI stopgezet. Gemeenten zijn opgeroepen zelf een digitaal platform te ontwikkelen, dat aansluit op de nieuwe, landelijke Woo-index. Eind 2023 zijn in gemeente Staphorst voorbereidingen voor zo'n platform getroffen, dat in maart 2024 in gebruik is genomen: open.staphorst.nl.

De implementatie van de categorieën vormt een omvangrijke operatie, waarom is besloten de verplichte actieve openbaarmaking gefaseerd per informatiecategorie bij Koninklijk Besluit in te voeren. Voor elke categorie is landelijk, ten behoeve van de implementatie, een beslishulp of definitie opgesteld. Woo-besluiten worden reeds op de nieuwe website openbaar gemaakt, waardoor gemeente Staphorst voldoet aan de inspanningsverplichting om overheidsinformatie uit eigen beweging te publiceren. Naast Woo-besluiten maakt gemeente Staphorst al uiteenlopende informatie openbaar vanuit andere wet- en regelgeving via andere kanalen, zoals op www.overheid.nl en www.staphorst.nl.

Informatiehuishouding op orde

De Woo stelt dat overheden hun informatiehuishouding op orde moeten brengen. Hiermee herhaalt de Woo de Archiefwet 1995, die dit al langer verplicht stelt. Een geordende informatiehuishouding draagt bij aan het voldoen aan actieve en passieve openbaarmaking.

¹ Bijlage bij *Kamerstukken II* 2018/19, 35112, nr. 3, p. 1-2.

² Artikelen 5.1 -5.7 Wet open overheid

2. Vooruitblik 2025

Komend jaar zal aandacht worden besteed aan bewustwording binnen de organisatie en aan de voorbereiding van de verplichte actieve openbaarmaking van documenten uit verschillende informatiecategorieën.

In het kader van de bewustwording worden teams meegenomen in wat de Woo voor hen betekent, het herkennen van openbaar te maken documenten en in de anonimisering van persoonsgegevens.

Per 1 november 2024 moesten de eerste 5 informatiecategorieën van de Woo verplicht openbaar gemaakt worden. Voor gemeenten gaat het om de volgende informatiecategorieën:

- Wetten en algemeen verbindende voorschriften (art. 3.3, eerste lid, onderdeel a);
- Overige besluiten van algemene strekking (art. 3.3, eerste lid, onderdeel b);
- Organisatie en werkwijze (art. 3.3, eerste lid, onderdeel d);
- Bereikbaarheidsgegevens (art. 3.3, eerste lid, onderdeel e);

De gemeente Staphorst voldoet aan de verplichte openbaarmaking van deze categorieën. De verwachting is dat eind 2025/begin 2026 de tweede tranche, het openbaar maken van documenten zoals agenda's en besluiten van het college, adviezen en adviesaanvragen en jaarplanningen in werking gaat treden. Zie voor de voorlopige planning onderstaande afbeelding.

Actieve openbaarmaking zal organisatie breed een rol spelen. Team IMPC (Informatiemanagement, Proces en Control) onderzoekt met team Juridische Zaken hoe dit in te bedden in de organisatie.

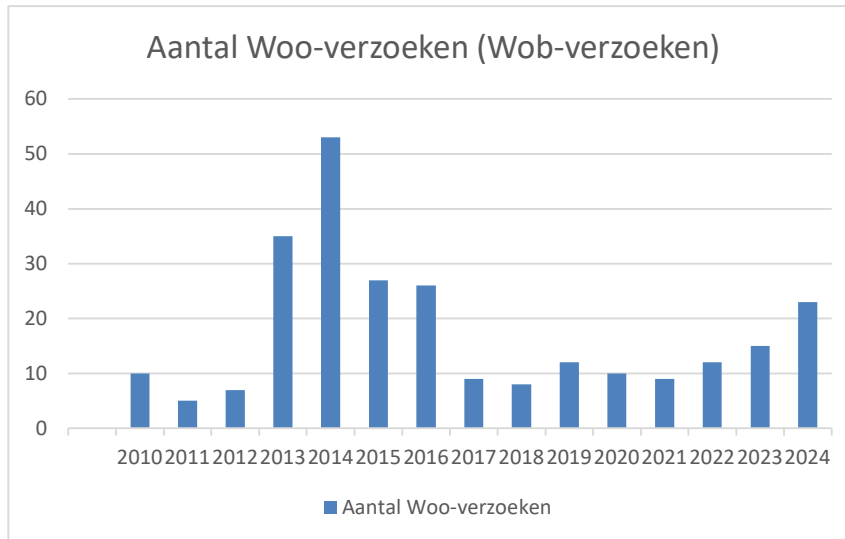
Tranches

Tranche 1 Actief openbaar per 1 november 2024	Tranche 2 Kerndepartementen: v.a. 1 juli 2025 Bestuursorganen Rijksoverheid: gefaseerd Q3 – Q4 2025 Decentrale overheid: Q4 2025 Inwerkingtreding KB2 Q4 2025	Tranche 3 Kerndepartementen: Q4 2025 Bestuursorganen Rijksoverheid: gefaseerd Q1 – Q2 2026 Decentrale overheid: Q2 2026 Inwerkingtreding KB3 Q2 2026	Tranche 4 Kerndepartementen: Q2 2026 Bestuursorganen Rijksoverheid: gefaseerd Q3 – Q4 2026 Decentrale overheid: Q4 2026 Inwerkingtreding KB4 Q4 2026
1a (eerste lid, onderdeel a): Wetten en algemeen verbindende voorschriften	1c (eerste lid, onderdeel c): Ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesaanvraag	2a (lid 2, onderdeel a): Bij vertegenwoordigende organen ingekomen stukken	2k (tweede lid, onderdeel k): Beschikkingen
1b (eerste lid, onderdeel b): Overige besluiten van algemene strekking	2c (tweede lid, onderdeel c): Vergaderstukken decentrale overheden	2f (tweede lid, onderdeel f): Convenanten	
2b (tweede lid, onderdeel b): Vergaderstukken Staten-Generaal	2d (tweede lid, onderdeel d): Agenda's en besluiten bestuurscolleges	2h (tweede lid, onderdeel h): Subsidie verplichtingen anders dan met beschikking	
1d (eerste lid, onderdeel d): Informatie over organisatie en werkwijze	2e (tweede lid, onderdeel e): Adviezen	2i (tweede lid, onderdeel i): Woo-verzoeken en -besluiten	
1e (eerste lid, onderdeel e): Bereikbaarheidsgegevens	2g (tweede lid, onderdeel g): Jaarplannen en jaarverslagen (OR)	2j (tweede lid, onderdeel j): Onderzoeksrapporten	
Categorie van toepassing op het Rijk Categorie van toepassing op de medeoverheden	Rijk 2i (tweede lid, onderdeel i): Woo-verzoeken en -besluiten	2f (tweede lid, onderdeel f): Convenanten	

Digitale sessie projectleiders Woo 3-4-2025

3. Behandeling Woo-verzoeken

In 2024 ontving de gemeente Staphorst 23 Woo-verzoeken. Het aantal verzoeken is een tijdje behoorlijk gedaald ten opzichte van de jaren voor 2015 door de invoering van de Wet misbruik Wob in 2016. Deze wet heeft de mogelijkheid om een dwangsom te vorderen ingeperkt. Na deze daling is er landelijk een stijgende trend te zien in het aantal verzoeken bij bestuursorganen in het kader van de Woo, zo ook bij gemeente Staphorst (zie onderstaande grafiek). Woo-verzoeken worden vooral ingediend door burgers, actiegroepen en journalisten die informatie willen inzien over beleid en besluitvorming. De Woo-verzoeken zijn tevens omvangrijker en complexer dan voorheen. Het afhandelen van Woo-verzoeken vraagt daarom veel van de beschikbare tijd binnen het team Juridische Zaken.

Aard en inhoud van Woo-verzoeken

De aard en inhoud van de Woo-verzoeken is divers. In 2024 is informatie opgevraagd over:

- Overeenkomsten/concessies met benzinestations en/of brandstofverkooppunten
- Multifunctionele accommodatie IJhorst
- Clandestiene begraafplaatsen tijdens 1940-1945
- Fietspad Zwartewaterklooster naar aanleiding van ongeval met letsel
- Concessies buitenreclame
- Vergunningen dampverwerkingsinrichtingen en het aan de lucht ontgassen van een schip
- Brede ondersteuning gedupeerden kinderopvangtoeslagaffaire
- Bouwplannen Zuidweg Staphorst
- Data aanwijzing gemeentelijke monumenten
- Interne bijeenkomsten
- Lijst bouwwerken die vallen onder inspectieplicht
- Huurovereenkomst Tussenvoorziening Rijksweg 12 Staphorst
- Slootdempingen
- Financiële detaildata
- Opdracht Defensie uitbreiding munitiedepot
- Correspondentie subsidie museum Staphorst
- Project Vitale Vakantieparken
- Uitvoering Woo-verzoek Sinterklaasintocht 2022
- Bouwvergunning Dekkersweg Staphorst

- Noodverordeningen
- Onderzoek naar aanleiding van milieumelding Gemeenteweg Staphorst
- Artikel 13 Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden 2014
- Gevolgen toeslagenaffaire voor inwoners Staphorst

Afhandeling Woo-verzoeken

Het afhandelen van een Woo-verzoek is lang niet altijd zo simpel is als het lijkt. De wet lijkt eenvoudig, maar de uitwerking is dat vaak niet. In de loop van de tijd is veel jurisprudentie ontstaan over uitzonderingsgronden, zienswijzen, het aflakken van privacygevoelige informatie en persoonlijke beleidsopvattingen, het zorgvuldig analyseren van documenten en het tijdig beslissen op een Woo-verzoek. Met het behandelen van Woo-verzoeken is daardoor veel tijd gemoeid. Sommige verzoeken zijn erg omvangrijk, doordat de verzoeken een ruim bereik hebben. Onder het bereik vallen ook e-mails en whatsappberichten. De gemeente moet eerst onderzoeken welke stukken onder haar berusten en onder het bereik van het verzoek vallen. Daarna moet worden beoordeeld welke stukken wel en niet (gedeeltelijk) openbaar kunnen worden gemaakt. Vervolgens moet een zorgvuldig besluit worden opgesteld.

Afhandeling Woo-verzoeken	2024
Toegewezen	10
Afgewezen (geen documenten)	6
Behandeld als informatieverzoek	5
Lopende verzoeken	1
Ingetrokken	0
Deels afgewezen, deels buiten behandeling	1
Totaal	23

Behandeltermijn

De behandeltermijn voor Woo-verzoeken is vier weken, met een mogelijkheid tot verdaging met maximaal twee weken. Wanneer de gemeente niet tijdig kan beslissen wegens de omvang van een verzoek, moet de gemeente voor het einde van de termijn in overleg gaan met de verzoeker. De gemeente kan bijvoorbeeld afspreken om de documenten in verschillende delen te verstrekken dat leidt tot een snellere levering van documenten. Dit overleg schort de beslistermijn op.

De gemeente moet op tijd een beslissing nemen over een Woo-verzoek. Gebeurt dat niet, dan kan het college per brief worden gevraagd alsnog binnen (uiterlijk) twee weken die beslissing te nemen. Dit wordt een ingebrekestelling genoemd. Als er na het indienen van een ingebrekestelling twee weken zijn verstreken en het college nog niet heeft beslist op het verzoek, kan een verzoeker hiertegen beroep bij de bestuursrechter instellen. Wanneer de rechter het beroep gegrond acht, draagt hij het college op om binnen een redelijke termijn een te besluit nemen, met daaraan gekoppeld eventueel een dwangsom. Over het algemeen stelt de bestuursrechter deze termijn op twee weken.

In 2024 zijn niet alle Woo-verzoeken binnen de daarvoor gestelde termijn afgehandeld. Bij een aantal omvangrijke Woo-verzoeken is afgesproken dat de gemeente de afhandeling doet door middel van deelbesluiten met opschorting van de beslistermijn, bijvoorbeeld in het Woo-verzoek inzake interne

bijeenkomsten. Ook in het Woo-verzoek project Vitale Vakantieparken en milieumelding Gemeenteweg is er met de verzoeker in overleg getreden om de beslistermijn te verlengen.